

Анотація

Досліджено конструктивні традиції та методи будівництва у національній архітектурі Ірану, що впливають на формування структури та форми і архітектурних об'єктів, розглянуто закономірності розвитку та удосконалення конструкційних форм і просторової структури будівель Ірану, виявлено вплив геометрії і симетрії в організації архітектурного простору.

Ключові слова: архітектура Ірану, традиційна архітектура Ірану, конструкція будівлі, система полегшення конструкції, будівельні матеріали, симетрія в архітектурі.

Annotation

The structural traditions and architectural methods of construction, that are researched, the regularities of the development and improvement of structural shapes and spatial structure of the buildings in Iran are considered and the influence of geometry and symmetry in the organization of architectural space is discovered.

Keywords: architecture of Iran, Iran's traditional architecture, building construction, system of construction facilitate, building materials, symmetry in architecture.

УДК 725.398:656.7.072.64 (045)

І. А. Лисюк,
*аспірантка кафедри містобудування ІАП
Національний авіаційний університет*

ФАКТОРИ ТА УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЦЕНТРУ РЕЛАКСАЦІЇ В АЕРОПОРТУ

Анотація: у даній роботі розглянуто фактори та умови формування центру релаксації в аеропорту та визначено який саме вплив вони мають на формування архітектурно-планувальної організації. Проведений аналіз факторів та умов дозволив на їх основі визначити вимоги щодо центру релаксації та в подальшому сформулювати принципи їх влаштування.

Ключові слова: аеропорт, центр релаксації, архітектурно-планувальна організація, користувачі центру.

Постановка проблеми

Сучасні стандарти життя, що з кожним роком змушують підвищувати якість обслуговування особливо великих транспортних утворень, зумовлюють виникнення проблем у забезпеченні комфорту не лише пасажиром, а й забезпечення необхідним видом відпочинку працівників. Таким чином можна

досягти підвищення рівня кількості пасажирів аеропортів, а також забезпечити уникнення стресових ситуацій.

Проведений аналіз сучасного стану роботи вітчизняних аеропортів та приклади закордонної практики демонструють, що тут існує ряд проблем, які можна вирішити за допомогою архітектурних засобів, а саме проблема людського фактору, відсутність заняття під час транзиту, відсутність місця для відпочинку та зняття стресу. [5]

Таким чином, дані проблеми в аеропорту залишаються відкритими, і їх розв'язання полягає у необхідності створення відповідного середовища, як внутрішнього так і зовнішнього, що виконуватиме всі потрібні функції. У систему аеропорту необхідно включити цілком нову архітектурну одиницю, яка зможе забезпечити всі необхідні функції.

Актуальність теми дослідження

Визначення умов та факторів допоможе у вирішенні проблеми впливу людського фактору на безпеку в аеропорту та вдосконаленні організації місць для відпочинку. Таким чином, виокремлюється багатофункціональний центр релаксації як об'єкт, що буде задовольняти потреби у відпочинку.

Вивчення існуючого дослідження на дану тематику показало відсутність:

- даного об'єкту досліджень та умови його формування;
- узагальнених положень про влаштування відпочинку в аеропорту як для пасажирів, так і працівників;
- архітектурно-планувальних принципів проектування центрів релаксації у структурі аеропорту. [1, 2, 3, 4]

Оскільки науковому дослідженню даного питання в Україні приділяється недостатньо уваги та воно не вивчається з архітектурної точки зору, дана тема є дуже актуальною. Таким чином, виникла потреба створення багатофункціонального центру релаксації в структурі аеропорту, що потребує подальшого дослідження та вирішення. Визначення вимог формування центру релаксації відбувається на основі умов та факторів.

Фактори формування центру релаксації

Фактор у даній роботі - причина виконання корисних процесів діяльності центру релаксації, що визначає характер АПО та залишається незмінним. Визначено групи факторів, що впливають на організацію центру релаксації в аеропорту залежно від предмету дослідження:

- За місцем дії - розміщення центру відносно території аеропорту чи терміналу (дозволяючі, обмежуючі, заборонні);
- За характером дії – вплив на середовище, що залежить або не залежить від людини (зовнішні: економічні, кліматичні, технологічні; внутрішні: комфорт, безпека, інформативність);

- За способом дії - потреби різних груп користувачів (демографічні, соціальні, культурні);
- За часом дії - тривалість різних процесів (тимчасові, довготривалі, постійно діючі).

Визначено, що вимоги відносно факторів залежать від конкретного аеропорту, де влаштовується центр релаксації. Саме тому фактори є незмінними відносно умов, які є динамічними і які можна узагальнити та визначити загальні вимоги щодо формування центру релаксації.

Умови формування центру релаксації

Умова у даній роботі – це обставина, динамічно що впливає на здійснення корисних процесів у центрі релаксації для виконання основної задачі – забезпечення відпочинку в аеропорту.

Функціональні умови - функціональне зонування центру, що включає надання різного спектру послуг, можливість трансформації простору та створення умов для повноцінного відпочинку всіх груп користувачів.

Отже, першою вимогою є необхідність створення багатофункціональної структури, яка забезпечує вимоги користувачів. Слід врахувати всі потреби різних груп користувачів в залежності від їх потреб.

Для працівників основною є релаксація: емоційна, розумова, фізична та психологічна. Відпочинок – це сон і спілкування, а розваги не влаштовуються. Для пасажирів надаються релаксаційні послуги: емоційна (терапія страху польоту) та фізична. Відпочинок - сон та спілкування, а також розваги. Для відвідувачів надаються лише послуги у відпочинку (спілкування) та розвагах. Дані зони не можуть перетинатися між собою, так як призначені для певних груп користувачів, які мають бути роз'єднані при наданні послуг.

Умови містобудівного розміщення - територіальне розміщення центру, тобто зручний транспортний доступ, рівнодоступність для всіх груп користувачів та відсутність перешкод основним транзитним шляхам. Другою вимогою є те, що центр релаксації може розміщуватися у трьох положеннях відносно аеропорту.

У першому випадку - у комплексі терміналу - транзитні зв'язки центру об'єднуються із термінальними зв'язками. Для запобігання перешкод транзитним шляхам слід влаштувати центр на різних рівнях, використати приміщення із застарілою функцією, використати тераси та внутрішні двори. Проте планувальні можливості в даному випадку є мінімальними, але найбільш функціонально виправдані.

У другому - на території аеропорту - центр може прибудовуватися до основної будівлі аеропорту, якщо це не суперечить ustalеним нормам, або розташовуватися окремо від терміналу. Можливе використання будівель із

застарілою функцією, що мають зручний доступ до терміналу. Планувальні можливості є раціональними, проте не виконують своєї функції в повній мірі. Але забезпечують ширший спектр послуг.

У третьому випадку - поза територією аеропорту - центр розташований поза територією аеропорту, що розширює функціональні можливості центру, проте обмежує їх доступ до користувачів. Це приклад центру максимального планування. Схема руху допоміжного транспорту не може перешкоджати основним транзитним потокам.

Планувальні умови – планувальна схема приміщення, де враховується усесторонній доступ для користувачів, зручні взаємозв'язки між приміщеннями, пріоритет основним функціональним одиницям.

Отже, іншою вимогою є те, що центр релаксації в аеропорту може мати три планувальні схеми:

- Мінімального планування (блоковані та окремі приміщення), що використовує мінімум функцій, проте за рахунок зручного доступу до користувачів є найбільш ефективним у наданні послуг.
- Раціонального планування, де функції розширені в порівнянні з попереднім, проте доступ має певні обмеження
- Максимально планування, де забезпечуються всі можливі функції, але додаткового рішення потребує транспортне сполучення між терміналом та центром.

Основні приміщення визначаються в залежності від містобудівного розташування та планувальної схеми центру. Вони є змінними в залежності від надання певного типу послуг.

Площі необхідних приміщень слід визначати згідно з ДБН, а також Відомчими нормами технологічного проектування аеровокзалів аеропортів.

Конструктивні умови - конструктивна система, а саме безпека перебування у центрі, врахування нових технологій, а також забезпечення простоти та економічності рішень.

Головною вимогою тут є те, що конструкції та матеріали для будівництва центру мають відповідати нормам пожежної безпеки, забезпечувати захист від шуму та вібрацій аеропорту.

Естетичні умови - зовнішній і внутрішній образ споруди, що включає виразність та єдність стилістики, відповідне функції колірне рішення та використання ландшафтних засобів для виконання функції.

Зовнішній вигляд центру має поєднувати естетичні характеристики та вказувати на тип споруди – рекреаційно-оздоровчий. Слід дотримуватися єдиної стилістики в оформленні внутрішнього простору центру. Важливим є колірне вирішення приміщень.

Висновки

Отже, у даному дослідженні було визначено поняття «фактор» та умова», які відповідають задачам даного дослідження. Тут сформульовано групи факторів впливу на АПО центру релаксації в аеропорту залежно від предмету дослідження та охарактеризовано їх дію. Досліджено також умови, що впливають на формування центру релаксації та визначити вплив кожної з них на АПО. На основі даних умов сформулювати вимоги формування центру релаксації в аеропорту.

Список літератури

1. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: Учебник для вузов/В.В. Адамович, Б.Г.Бархин, В.А. Варежкин и др.; Под общ. ред. И.Е. Рожина, А.И. Урбаха.-2-е изд., перераб. и доп.-М.: Стройиздат, 1984. -с.147.
2. *Блохин В. И.* Основы проектирования аэропортов. – М.: Транспорт 1985.- 208 с.
3. *Гельфонд А.Л.* Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: Учеб. пособие.-М.: Архитектура-С,2006. -с. 247-252.
4. *Змеул С.Г., Маханько Б.А.* Архитектурная типология зданий и сооружений: Учеб для вузов:/Змеул С.Г., Маханько Б.А. Издание стереотипное.-М.: Архитектура-С, 2004. - с.116-123.
5. *Кожевин И. В.* Архитектура и проектирование аэропортов гражданской авиации. – М: Государственное архитектурное издательство академии архитектуры СССР, 1941. – 241 с.

Анотация

В данной работе рассмотрены факторы и условия формирования центра релаксации в аэропорту и определено их влияние на формирование архитектурно-планировочной организации. Проведенный анализ факторов и условий позволил на их основе определить требования относительно центра релаксации и в дальнейшем сформулировать принципы его устройства.

Ключевые слова: аэропорт, центр релаксации, архитектурно-планировочная организация, пользователи центра.

Annotation

In this article are opened up questions about factors and conditions of the relaxation center at the airport. It is also determined what kind of impact they have on the formation of architectural and planning organizations. The analysis of the factors and conditions allowed to determine the requirements of the center of relaxation. They help in further to articulate the principles of its placement.

Keywords: airport, the relaxation center, architectural and planning organization, users of the centre.